

Abonamentul

Pentru monarhie:
Pe an 12 cor., ¹/₄ an
6 cor., ¹/₄ an 3 cor.
Pentru străinătate:
Pe 1 an 18 frcs., ¹/₄
an 9 frcs., ¹/₄ an
4 frcs. 50 cm.
Fiecare apare în fie care
Sâmbătă.

Unitatea

Insertiuni

Un șir garmond:
o dată 14 fl., a doua oară
12 fl., a treia oară 10 fl.,
și de fiesce care publi-
cațiune timbru de 60 fl.

Tot ce privesce focea,
să se adreseze la »Re-
dactiunea și Admini-
strațiunea **Unității**
în
Blas.

Focea bisericăscă-politică.

Anul X.

Blas 14 Februarie 1900.

Nr. extraordinar.

Mitropolitul Victor

(1875—1900).

Sionul românesc are zi de sărbătoare.

Azi se împlinesc douăzeci și cinci de ani, de când în veci neuitatul marele mitropolit Vancea a ridicat la treapta arhieriei pe iubitul său fiu în Christos, Victor Mihályi.

Zi de alésă sărbătoare a fost și ziua aceea. În șirul arhieriei bisericii noastre se înălțase un preot tinér, plin de zelul casei Domnului, împodobit cu virtuțile înăscute și moștenite dintr'o ilustră viață, deprinsă a lupta luptele Domnului.

Cu bucurie l-a întâmpinat poporul diecesei de Lugos pe Păstorul său de Domnul trimis.

Și nădejtile nutrite nu s'au înșelat nici o dată. Episcopul Victor Mihályi n'a încetat nici o clipită a fi arhiereu după inima lui Dumnezeu. În timp de douăzeci de ani totă activitatea sa a dedicat-o bisericii sale. Cine știe cum a primit diecesa de Lugos și cum a lăsat-o, acela singur își pôte alcătui o idee despre munca neobosită, despre încordările neîntrerupte, ce a trebuit să desfășure în un șir așa îndelungat de ani.

De la Lugos Provedința l-a dat arhierieei noastre și prin arhierieea provinței bisericești întregi.

Am zis a name, că Provedința ni l-a dat, pentru că dacă adevér este, că fără voea, fie și numai permisivă, a Provedinței, nu se întâmplă nimica, apoi adevérul acesta s'a dovedit mai ales la alegerea, și încă mai bine zis, la denumirea Mitropolitului nostru. Întru adevér acum nu mai este tocmai secret, că la cei ce au puterea în mână, era lucru hotărît, ca acelea să fie pus în fruntea bisericii noastre, care pôte că nici chiar însuși nu și-ar fi adus vre o dată a minte, ca lucrul să ajungă la atâta. Și etă că în ultimul moment a venit o schimbare, de unde nu și-a gândit nimenea, și obștea bisericii noastre a avut marea mângâiere, de a vedé pus în frunte pe episcopul Lugosului.

Azi își serbeză bunul Părinte aniversarea de un pătrar de vec al înălțării sale pe trepta arhieriei.

E rară o ast fel de sărbare. Puțini sint accia, cărora Provedința le dă un asemenea dar.

Și când veți, că cel ce la 25 de ani de arhipăstorire reprivesce, se află în totă puterea bărbăției, așa cât după totă prevederea omenăscă promite încă o epocă egală de roditore lucrare, atunci érá-și silit ești a ridica ochii la cer, pentru a aduce Provedinței prinosul de mulțamită și de admirațiune devotă. Cine nu va vedé ore, că reîntinerirea în lupta continuă și uriașă, lucrul mânei Celui Preaînalt este?

Plină de recunoscință este așa dară inima bunului arhiereu cătră Provedință, și în ziua acésta sufletul Dinsului se împreună cu deosebită afecțiune cu Dumnezeu sacramental.

Cel ce a purtat o luptă de 25 ani pentru binele și înflorirea bisericii lui Christos, acela are o misiune încă și mai mare. Cel ce 25 ani a tot suferit pentru drepturile bisericii lui Christos, acela are drept și la mângâierile triumfului. E Domnul cel ce a promis învingere și ajutor grabnic la ai săi.

Étă mângâierea Părintelui nostru. Și mângâierea Părintelui trebuie să fie și mângâierea noastră a filor.

Scim, că iubitul nostru arhiereu nu e iubit de cei ce puterea lumescă o au peste noi. Dar scim și aceea, că pentru noi pătimește, că pentru drepturile noastre suferă, că păcatele noastre le pörtă.

În schimb îi aducem inimile noastre. Alt dar nu avem, nu avem nici aur, nici argint. Dar inimile noastre cu totă bogăția simțirilor, cu tot focul sfint al dragostei, cu totă văpaia însufletirei, i-le oferim în ziua acésta, ca desdăunare pentru câte a suferit și pentru câte s'a lipsit pentru noi.

Fie dragostea acésta răsplata, și tot acésta dragoste să fie și îndemnul pentru viitor.

Recunoscința din partea celor ce primesc binefacere e datorință, dar e și cea mai dulce răsplata pentru cel ce a făcut bine.

Și dacă bunul nostru mitropolit a întâmpinat în viață și decepțiuni și nerecunoscință, apoi azi primescă de la noi făgăduința, că în toate zilele vieții noastre vom nisui numai spre un singur țel: ca să-i ușurăm sarcinile și să-i îndulcim amărăciunile.

În cele două sinode arhierieesane clerul a aréat nemărginita sa alipire cătră bunul Mitropolit. Alipirea acésta e arvună și pentru viitor.

Ér acum depunénd omagiul fidelității noastre la picioarele înaltului Iubilant, să ne permită a-i ura în numele nostru și al tuturor cetitorilor nostri: ani mulți cu bine, ca vedéndu-și biserica fericită, să pótă gusta intru lungime de zile rezultatele neobositei sale vieți.

Imn

— Escelenței Sale Dr. Victor Mihályi de Apșa Archiepiscop și Mitropolit, din incidentalul jubileului de argint al păstoriei Sale. —

Ne'ntrerupt d'a lumii valuri timpu-și tórce firul vecinic
Înelind anii d'a rîndu'n cęta dėsă a uitării, —
Și din negura de vęcuri se desface 'ncet și tainic
Firul vremii tors o dată . . . Dintre fire se desprinde
Și spre lume — își tea sborul amintirea 'nălțătore
A bărbatului ilustru, ce străluce ca un sóre . . .

Ș'amintirea se întrupază . . . *Étă-!* Bland, cu fața dulce,
Cu privire ângerescă . . . și în peptu-și cu iubire! . . .
Tu de dragul turmei Tale, care 'n vremuri triste, grele,
A rămas fără părinte, ęr biserica uitată,
Chip sfințit din altă lume, Te-ai desprins Tu dintre stele
Ș'at venit la noi în lume să ne fii: Păstor și Tată! . . .

După vremuri de restriste, după ani de vėduvie,
Cari în inimile noastre au lăsat neșterse urme, —
Étă ceriul se 'nsenină . . . Románimea întrégă 'nvie,
Căci un sóre bland și dulce peste noi măreș străluce . . .
Ceriul vesel se deschide și un ânger cu 'ndurare
Ne aduce noud vėstea despre arhierieul mare.

El a fost ales de Domnul vița Lui s'o cerceteze,
A Lui turmă s'o conducă p'a luminii cale dreptă,
Éră nău Lui sfințite El cărmaciū isteș să fie
Îndreptându-o printre valuri cu o mână înțeleptă . . .

Te-am primit cu 'nsuflețire tótă turma, tot poporul . . .
Tu ne ești acum în frunte . . . Tu ne ești conducătorul . . .

Étă că pe nesimțite un pătrar de vęc trecut'a
De când cărmuesci Tu naia lui Christos cu 'nsuflețire
Și cu zelul apostolic . . . Tu cu marea Ta iubire
Ai condus-o printre valuri agitate de furtuna
Vremilor noudă vrășmașe. Pentru ea în tot de una
Te-ai rugat la Domnul nostru, s'o ia 'n sfință apėrare . . .

Voți Români din patru unghiuri, voi preoți cu crucea 'n frunte
Fiți Lui iubiți cu toți haidai și cu devoțiune
Cătră Dumnezeu prea sfântul, se 'nălțăm o rugăciune:
Bunătate nesfârșită! Dómne-al totului Părinte!
Sfînta Ta iubire vars-o peste scumpul Archiereu
Care azi cu veselie prăsnuesce 'n iubileu!

Viață lungă dăruiesce-ți, veselă și fericită!
Fie-ți calea 'n astă lume, tot cu flori înfrumșetată!
Dă-ți putere și tărie 'n vremuri grele de ispită,
Când a Lui turmă iubită de dușmani e 'ncunjurată . . .
Varsă-ți darul Tėu, o Dómne, peste scumpul arhierie
Care azi în veselie prăsnuesce 'n iubileu!

De necasuri 'L păzesce, de dureri și de suspine!
Fie-ți zilele 'n viață înflorite și senine!

Viața-ți fie liniștită, fără nori și fără vînturi, —
Nice griji și nici tristeșă să nu tulbure-a Lui gânduri . . .
Varsă darul Tėu o Dómne! peste scumpul arhierie
Care azi în veselie prăsnuesce 'n iubileu!

Dómne-ascultă rugăciunea unui nēm, care se rógă
Pentru bunul lui Părinte, pentru scumpul lui Păstor!
Éră noi strigăm cu toți: Să trăiescă! Să trăiescă!
Întru mulți ani cu iubire turma Sa s'o păstorască!
Darul Tėu sfînt 'l trimite peste scumpul arhierie
Care astăzi prăsnuesce în un dulce iubileu!

Blaș, Februarie 1900.

Iac. C. Domșa.

Victor Mihályi de Apșa

din îndurarea lui Dumnezeu și grația Sfintului Scaun
Apostolic al Romei Archiepiscop și Mitropolit de
Alba Iulia și Făgăraș, Prelat Domestic al Sfinției
Sale Papa de la Roma, Asistente la Soliul Pontificiū
și Conte Roman, membru onorariū al Academiei
Române și Doctor de S. Teologie,

Veneratului Cler

și

Poporului credincios

al Archidieceșei de Alba Iulia și Făgăraș

Salute și Binecuvîntare Archierescă!

Legătura sfîntă, carea Ne strînge pe
Noi păstorii și arhierieul Vostru cătră Voi
Fraților venerați și fiilor doriți în Christos.
Ne îndemă a Vė îndrepta acest cuvînt de
măngăere împrumutată, acceptat de charitatea
inimii vóstre, și impus de datorințele chie-
mării Nóstre.

„Noi detori sîntem pururea a mulțami
lui Dumnezeu pentru voi Fraților! Iubiți de
Domnul, că-cî v'a ales pe voi Dumnezeu
din început spre mântuire întru sfințirea
Spiritalului și întru credința adevărului.“¹⁾
Pusu-v'a pe voi cler venerat! în treapta înaltă
„pentru că ai lui Dumnezeu împreună lucră-
tori sînteți.“²⁾ în lucrul de importanța cea
mai de căpetenie, ce pôte să fie, adevă întru
măntuirea sufletelor. Chematu-v'au pe voi
popor credincios! întru credința adevărului,
ca să vė îmbogățiți întru fapte bune, și se
luați rėsplătime dreptă. „A lui Dumnezeu
arătură sînteți.“³⁾ și „întru blăndețe ați
primit cuvîntul cel sădit, care pôte să măn-
tuiescă sufletele vóstre.“⁴⁾

¹⁾ II. Tesaloniceni II. 13.

²⁾ II. Corint. III. 9.

³⁾ I. c.

⁴⁾ S. Iacob I. 21.

I. Înși-vė acțiți ęș dela începutul păstoririi
Nóstre între voi, ori, săți au alergat la acest
Scaun arhieresc, Ne au aflat pe Noi invē-
tându-l, sfātuindu-l și îndemnându-l în Domnul
spre tóte cele bune și de folos, ęr cei din
depărtare încă pot mărturisi, că dacā în
lipsele lor cele de multe feluri ne au scris
și au cerut de la acest Scaun arhierescopese
de cele ce l-a stat în putință de a rîndul
au dobîndit pe cum în trecut, așa și în anii
cești mai de aprópe, întru îndoiele îndreptariū,
în asuprire scut. în controversie dreptate,
întru tóte măngăiere.

Nisuiamu-ne aceste tóte a implini, că
după ce alții au sădit, alții cu ostenelele lor
au udat plantațiunea, Noi cești de acum, cari
am intrat întru ostenelele lor, să ne invred-
nicim a vedé crescerea¹⁾ adevă vița internă,
și tária darului dată vónē de la Dumnezeu,
cel ce v'a luminat și v'a inspirat, ca sēmînța
aruncată și udată a credinței și a virtuților
să aducă róda dorită.

Dară rēcólta spirituală a darului celui
de sus, întocmai ca și cea temporală a țar-
inelor, atrînă de la multe casuri, și este
supusă condițiunilor fără de cari nu se pôte
accepta să fie mănósă: așa în sėrbătórea
zili de astăzi, din cuvintele dreptului Simeon,
cele rostite cătră Maria muma lui Isus,
până-l ținea încă în brațe. Înțelegem că în-
cepătorii mântuirii nóstre „este pus spre
căderea și scularea a multora întru Israil,
și spre sēmnu căruia i-se va zice împotrivă.“²⁾

Acest Messia este pus de la Dumnezeu,
spre căderea, sau cum zice Isaia, spre potig-
nirea și spre sminteala³⁾ adevă spre mai
mare orbie și învėrșoare a celor rēi; dar

¹⁾ I Corinteni III. 6.

²⁾ S. Luca II. 34.

³⁾ Isaia VIII. 14.

este pus și spre scularea multora din pėca-
tele lor. spre sfințirea celor temători de
Dumnezeu și credincioși, pentru cari Domnul
Isus se numesce și „pėtra pusă în temeliele
Sionului, cea de mult preș, alėsă, în capul
unghiului, cinștită întru temeliele ei, și cel
ce va crede într'insa nu se va rușina.“¹⁾

Acest Messia este pus de la Dumnezeu
spre sēmnu, sau spre privesce minunată și
neobișnuită prin invēțatura sa admirabilă
și contrarie lamei, prin vița, mórtea, și învierea
sa cea din morți, pe cum și prin minunile
ce era să le facă ei de la sine și prin ai
sēi. Semelele aceste vor face arėtat, că
printr'insul s'a rėscumpėrat și s'a mântuit
lumea: dară semnelor acestora se vor împo-
trivi necredincioși atāt cu cuvîntul cāt și
cu faptele; „ca să se descopere de la multe inime
cugetele.“²⁾ că să fie arėtat fie cine, pórta-se
óre cătră Domnul cu inimă credinciosă și
dreptă, ori ba?

II. Într'o sėrbătóremărėtă ca acesta astăzi
se implinesc două zeci și cinci de ani de
când Escelența Sa Înalt Preasfîntitul Părinte
Ioan cândva Vancea de Buteasa Archiepiscop
și Mitropolit al Albei Iulie și al Făgărașului
în 14/2 Februarie 1875 cu împreună lucrarea
Preasfîntiților Episcopi Ioan cândva Oltean
al Oradei mari, și Michail Pavel pe atunci
al Gherlei, punėndu-și mănile sacrate pe
crescutul nostru. și chemănd darul Preasfîn-
tului Spirit, Ne-au chirotonit de Episcop al
cetatei de Dumnezeu păzite a Lugoșului.

Dacă Ne tragem sama cum am petrecut
acest pătrar de vęc în scaunul arhieresc,
inima nóstră se strînge de îngrijire adncă
față de respunđătatea nemărginită a chemării
înalte.

¹⁾ Isaia XXVIII. 16.

²⁾ S. Luca II. 35.

Făcutu-am ore ce am fost dator acelei vinie nouă a Domnului Savaoth, unde eram trimis! Fostu-Ne-aū ore puterile potrivite greutății problemelor, cari Ne așteptă la această culme a trebilor, unde încrederea Voastră Ne-a chemat? Era dacă am îndresnit a lua în mână acest toiag la îndemnul, ce primise odinioară vasul alegerii „Destul este ție darul meu, că puterea mea întru neputința se face desevărsită: ¹⁾ nisnitu-ne-am ore după trezvia sufletului cu totă tăria voinei neclătinate a Ne face vrednic „ca să locuască întru Noi puterea lui Christos,“ ²⁾ că numai așa am fi putut avea nedeșde, că vom răspunde așteptării potestății supreme în Stat și în Biserică, dintr' a cărei grația prea înaltă fuserăm așezați în scaunul metropolitan?

La toate acestea, întru cât este din partea de Noastră, lipsitu-Ne-am de tot răspunsul, și nu Ne rămâne, de cât „O așteptare ore care înfricoșată a judecării.“ ³⁾ Inse încredându-Ne întru îndurările și întru iubirea de omenii a Mântuitorului Nostru Isus Christos până mai avem timp cerem iertare pentru cele greșit lucrate, pe cum și pentru cele lăsate, și vă rugăm pe voi Fraților! se vă aduceți a minte întru rugăciunile voastre și de Noi „ca Dumnezeu să se deschidă Noua ușa cuvântului, se grăim taina lui Christos, ca se o arătăm pe ea, pe cum se cade Noă a grai.“ ⁴⁾ că dora vom îndupleca pe câți va, dintre cei ce au primit credința, ca semnul celui pus spre mântuire să nu i-se împotrivască cu viața, cu neravurile, cu plecările lor.

III. Lauda bisericii și însă-și mântuirea veșci a popoarelor în mare măsura rađama în Preoții cei ce-și păzesc bine diregătoria. Pofta foloșelor bisericii îi poartă, de trebile mirenescei grijesc numai pe cât pretinde binele credincioșilor, de altar se apropia cu inima curată, în rugăciuni, post și privegiul studiilor sacre zebovind, sörtea dreptilor, Veneratul Cler, ajutat de Mântuitorul, întru fărădelegi mâinile sale nu-și tinde.

„Îmbărbătați și întăriți cu aceste mijloce, de bună voia întâmpina ostenelele diregătoriei sacre, și după cum se cade, cu deadinsul căuta de cultura sufletelor poporului mai cu samă prin serviul cuvântului și prin administrațiunea sacramentelor.“ ⁵⁾

Sabia cea de amendouă părțile ascuțita a Cuvântului a o manua la tot prilejul binevenit, la totă întâmplarea inse la locul și în timpul spre aceea preseris a întinde credincioșilor mângăierea învățaturii sacre, Ni-se impune ca obligamentul de cea mai strinsă dreptate de care a ne mântui în deșert ne-am încerca. ⁶⁾

Rogu-vă Venerați în Christos Frați! se nu vă intristați, nici se slăbiți din inima, pentru că cuvântările voastre cele sacre, și mijlocele cele alalte ale apostolatului, cari le întrebuițați amăsura zelului vostru pastoral, nu-și dau rōda dorită; se nu vă vaetați, zicend, cât de puțin și îndrepta viața? cât de puțin și rari sînt cari persevera în bine?

Socotesci. ni spune S. Augustin, că Fiul lui Dumnezeu a predicat singur învățăcelilor, sau a cuvîntat numai cătră aceia, cari erau se credă intrensul? Vedem -ul, că a predicat și inamicilor săi, măcar că aceia nu veniau cătră dînsul, de cât să-l clevetescă. Aū dora cugeti că numai atunci par fi predicat când mulți era să-l asculte? Sciint este, că a predicat unei singure mueri de rēduși încă Samaritane, purtătoare de apă, și cu acel prilej a pertractat cestiunea cea grea: dacă se cade a se inchina singur numai în biserica din Ierusalim, ori ne putem ruga și a fară de aceea? Veți zice: sciea Mântuitorul că muierea aceea i-va crede, și va scōte ceva folos din colloquin și din cuvîntarea cu dînsa.

Acēsta Ți-o conced, zice S. Augustin, dar ce veți zice de cuvîntările și disputele dese, ce le ave cu fariseii și cu saduceii, cari nu numai că nu erau se credă într'insul, ci încă erau să-l și clevetescă și să-l Ńea la gōnă? A orea el însu-și din îndemnul propriu îi întrebă, ca să-l convingă cu inse-și răspunsurile lor. — altă dată răspundea la dorințele lor, măcar că sciea că le propunea acele cu cugetul ca să-l ispitescă. Cu toate aceste nu cetim despre nici unul dintr'aceștia, că s'ar fi întors spre a-l urma lui. ¹⁾

Detorința se Ne o împlinim, învățătura al credinței și a morbului se o tălcuim propîndu-o cu dovești din S. Scriptură după înțelesul sfinților Părinți; ²⁾ într'altele rezultatul ostenelelor de la îndurarea Părintelui ceresc să o așteptăm „De n'ar zidi Domnul casa sufletului, întru deșert ne ostenim: că fără de acela nici hrurarea, nici cuvîntul nu se împlinesc.“ ³⁾

Să fiți inse încredințați, că păstorul învățându-și după convenința turma cuvîntătoare, de dragostea Domnului fiind aprios, cătră mântuire și va îndrepta credincioșii, că i-se vor adauga lui toate virtuțile păstorului bun, mai cu samă inse înțelepciunea, care va arēta lui mijloci și moduri ca să-și ajungă scopul diregătoriei pastorale. ⁴⁾

Sciintă, dreptate și sfințenie accepta poporeni de la păstorul lor, că într'aceste zerece isvorale mântuirii, — acēsta a cerut Salomon pentru preoții bisericii zidite de cătră dînsul „Preoții tei se vor îmbrăca întru dreptate.“ ⁵⁾ Perfecțiunea acēsta sacerdotala într'un grad fără de asemănare mai mare se pretinde în preoții legii nouē: că „așa să-i socotescă pe ei omul, ca pe nisce servi ai lui Christos, și isprăvnici ai tainelor lui Dumnezeu.“ ⁶⁾ Ca pe atari inse îi face partași îngrijirei sale deosebite, ascurându-l prin cuvintele: „per din capul vostru nu va peri.“ ⁷⁾ credincios este Domnul și cu încredere avem se așteptăm de la El, că pe servii săi nu-l va părăsi nici în strimțorea cea de acum, după cum făgăduise prin gura Înțeleptului unde zice: „Dreptii în véc vor fi vii, și întru Domnul plata lor, și purtarea de grije pentru dēnsii la cel preaînalt.“ ⁸⁾

IV. Și acum Iubiți în Christos Fii! credincioși ai arhidiecesei de Alba Iulia și Făgăraș salutându-ve cu căldur'a inimei Noștre părintiesce, „Ne am mângăiat de voi întru tot necasul și nevoia noastră pentru credința voastră că acum noi vii sîntem, dacă stați voi întru Domnul.“ ¹⁾

Rogu-vă cu deadinsul să stați și să țineți tradițiunile cari vați învățat de la mai marii voștri. „Să Iubiți pe Preoții lui Dumnezeu, că pretinți bunii sînt lui, și pentru lume să rōgă. Cinstesce pe Preoții plinind porunca lui Christos carea este la Matei X 41. „Cel ce primesce pe Proroc în nume de Proroc plata Prorocului va lua.“ Era despre cel ce este Preot nu scii vrednic aū nevrednic este de atāta cinste și trēpta, tu pentru porunca lui Christos nu-l urgisi. ²⁾

Din contră Iubiți Creștini! „să cunoșceți pe cei ce să ostenece între voi, și pe mai marii voștri întru Domnul, și pe cei ce învață pe voi. Și să-i aveți pe dînsii de prisosit întru dragoste pentru lucrul lor.“ ³⁾

Rogu-vă mai de parte „pace să aveți între voi,“ sciind voi bine, că prin spiritul de cērtă „voi înșive faceți strimbătate, și aduceți pagubă, și mai virtos fraților.“ ⁴⁾

Rogămu-vă pe voi Fraților! „sfatuiți pe cei fără de rînduēlă, mângăieți pe cei puținii la suflet, sprijiniți pe cei neputincioși fiți îndelung răbdători spre toți.“ ⁵⁾ Era aceste porunci apostolice nu le puteți împlini, până când în comunele bisericesce nu vă stringeți șirurile în mod că acela, cât fiesce care dintre cei fără de rînduēlă, dintre cei neputincioși și dintre cei puținii la suflet se simțescă facerea de bine a charității voștre; și nimenea să nu să potă cu dreptul plānge că este lipsit de îngrijirea ce biserică pōte se-lo întindă.

Dară că să poteți ajunge la așa un gradu perfect de viața publică creștinescă vedeți voi înși-vă, că așa aveți sa fiți crescuți din tinerețe cu ajutorii aședimintelor sacre, cât să vi fiă ușior a deprinde postulatele beneficiei publice.

De acea voe toturor, cari v'ați învrednicit a sta în fruntea comunelor noastre bisericesce, nu vă pot lega din destul la inima ca să portați grije după convenința de școalele noastre populare, de ora ce „sciut este că de la instrucțiunea bună și religioasă a teneretului atērnă în cea mai mare parte nu numai fericierea familielor, ci chiar și cea a Statului. Nici să priviți vre o silință și diligență așa de mare, cât să nu se potă deprinde încă și mai mare, că școalele aceste să se desvōlte din zi în zi tot mai bine.“ ⁶⁾

Atirna de la zelul și înțelepciunea voastră a afla calea și modul de a ajuta cauzele acesteia atāt de sante și importante după împrejurările timpului și a locului. ⁷⁾

Inse familiile voastre aū să fiă sanctuariul acela unde să primescă educațiune creștinescă fii voștri; întru pacea voastră aū să se întărescă tinerele odrasle spre totă bunătatea, ca să primescă în inimile lor pe Împăratul Păcel și Mântuitorul sufletelor lor, și cu

¹⁾ II Corint XII 9.

²⁾ II Corint XII 9.

³⁾ Evrei XI 27.

⁴⁾ Colasseni IV 3-4.

⁵⁾ Enciclica „Quod multum“ din 22 August 1886 cătră Episcopii Ungariei.

⁶⁾ Litere pastorale ale Mitropolitului Ioan Vancea din 13/I Decembre 1871 Nr. 2895; cercul 55.

¹⁾ S. Augustin contra Cresconium L. I. c. 8.

²⁾ Sinod ecum. VI can. 19.

³⁾ Octoich vers VII treptele, antifona 2.

⁴⁾ Cuvînt despre duchul celui bun păstor sufletesc. Blaș 1807.

⁵⁾ Psalm CXXXI 9.

⁶⁾ I Corint. IV 1.

⁷⁾ S. Luca XXI 18.

⁸⁾ Înțelepciunea lui Solomon V, 16.

¹⁾ Tessalonic III 7-8.

²⁾ S. Efrem Sirul: Cuvînt de Preoție, Blaș, 1807.

³⁾ I Tessalonic V 12-13.

⁴⁾ Corint VI 8.

⁵⁾ I Tessalon. V 14.

⁶⁾ Enciclica Sfinției Sale Leon XIII Papa din 2 Septembrie 1893 cătră Episcopii Ungariei.

⁷⁾ Cerculariul metropolitan din 19/VII Iuliu 1873 Nr. 2084 Cercul. 55.

statornicia să-l aibă de apărător între greutățile vieții și după ce și-vor alege cu libertatea cuvenită starea lor venitoră.¹⁾

Întelegă înse credincioșii și bine se țină în minte, că au să se ferescă de căsătorie cu omeni de altă credință „că dau prilej la oprita însoțire și comuniune în cele sacre, aduc pericol religiunii partei catolice, împedecă creșterea bună a pruncilor, și foarte adese ori îndemnă sufletele să se dedea a da tuturor religiunilor acela-și preț delăturându-se osebiră între adevăr și falsitate.“²⁾

V. Aceste le-am socotit a Vi le împărtăși cu acest privilegiu ca se Ne putem ușura sarcina răspundetății, ca celi ce avem să dăm samă pentru sufletele Văstre.

Rogu-vă se le primiți cu blândete, și socotind cugetul curat cu care vi le am îndreptat, se le luați spre mângăerea voastră ca nescie fi înbiți, cari v'ați obicinuit a asculta de părintele vostru.

De o dată cu toții se vă însoțiți cu Noi dimpreună în rugăciuni ferbinți și cereri umilite, ca Părintele Îndurării, de la care vine totă darea cea bună și tot darul deservit, se Ne întindă ajutorul de sus; și se Ne învrednicescă în cealaltă parte a vieții, câtă Ne mai rămâne, a implini voia Lui cea sfântă spre mântuirea Voastră, așazăndu-Ne sub părtinirea aripelor și sub ajutorința Preasfintei mărteii Dómeii Nóstre de Dumnezeu Născătoare și pururea Feciórei Marie.

Caute Domnul din înălțime spre poporul, care ascéptă de la dînsul multă îndurare, cerceteze-ne întru bunătatea s'a, întărescă viața noastră cu legile sale cele sfinte și sfintite, ânger păzitor se pună popoului s'eu, și pe noi toți se ne adune întru împărăția s'a!

Darul Domnului Nostru Isus Christos și iubirea lui Dumnezeu Tatăl, și împărtășirea Spiritului Sfânt se fie cu voi cu toți. Amin.

Dat în Blaș din castelul reședinței Nóstre arhiepiscopesci în serbătórea Întem-pinării Domnului Nostru Isus Christos mercuri în 14/2 Februarie anul Domnului una mie nouă sute, al arhiepiscopatului Nostru anul al V-lea.

Date biografice.

Actualul Mitropolit este membru al uneia dintre cele mai distinse familii românesce din Maramureș. S'a născut în 19 Maiu 1841 în comuna Jood din comitatul Maramureșului. Trimis de timpuriu la școlă, deja la anul 1857 a depus examenul de maturitate a gimnaziul din Cașovia.

Având chemare pentru statul preotesc, fu trimis la Roma, unde ca alumn al Colegiului greco-catolic de la sfântul Atanasie ascultă doi ani filosofia și patru ani teologia în renumitul Colegiu Urban de Propaganda Fide. Studiilor sacre se dedica cu atâta zel și diligență, căt în 1863 câtigă tot acolo doctoratul din s. teologie. De preot fu sfințit în 8 Novembre 1863 în biserica grecăscă din Roma, dedicată sfântului Atanasie.

¹⁾ Litere pastorale ale Mitropolitului Ioan Vancea din 31 Iuliu 1872 Nr. 1834 Cercul. 35.

²⁾ Enciclica Sfinției Sale Leon XIII Papa, din 2 Septembrie 1893.

Roma, care ne-a dat pe Petru Paul Aron. Grigorie Maior, Șincai și alți bărbați distinși ai nómului românesc, ne-a dat așa dară și pe actualul Mitropolit.

Două însușiri caracteristice a adus Victor Mihályi din cetatea eternă: însușirea de preot bun după inima lui Dumnezeu și de român bun, devorat pururea nómului s'eu, și acestea le-a păstrat tot de una ca pe un tezaur scump și le-a valorat în toate sferele sale de activitate numai pentru binele bisericii noastre și al poporului românesc.

Întorcându-se din Roma în diecesa Gherlei, de care se ținea, a fost în dată denumit prefect de studii și profesor de istoria bisericească și dreptul canonic în seminarul teologic din Gherla. În această calitate desvoltă o activitate neobosită până în primăvara anului 1869, când fericitul Mitropolit Dr. Ioan Vancea, care atunci se despărți de scaunul episcopesc al Gherlei și plecă la Blaș spre a-și ocupa scaunul mitropolitan, îl denumi de secretar mitropolitan, și-l aduse cu sine la Blaș.

Martor este arhivul mitropolitan din Blaș, și martori sînt toți aceia, cu cari împreună a lucrat, despre activitatea neobosită, ce a desvoltat-o Victor Mihályi în calitate de secretar mitropolitan, asesor consistorial, asesor la tribunalul matrimonial de a doua instanță și de notariu la Esactoratul arhiepiscopesc, cât timp a petrecut în Blaș, unde acum se reîntorce ca Mitropolit. El se bucura de totă încrederea și iubirea Mitropolitului Vancea, carele l'a dus cu sine nu numai în toate visitațiunile canonice, ci și la conciliul Vatican din Roma în anul 1869. Pentru meritele dînsului Mitropolit Vancea îl denumi la începutul anului 1873 de protopop onorar, ér Maestatea Sa Monarhul nostru în 25 Novembre 1874 de episcop al diecesei Lugosului. În Decembre 1874 Sfinția Sa Papa Piú al IX-lea îl preconisă, ér Mitropolitul Vancea îl consacrá de episcop în biserica catedrală din Blaș în 14 Februar 1875.

Atunci se depártă Victor Mihályi din Blaș spre a-și începe activitatea sa de episcop în Lugos, înse iubirea și stima, ce și-a câștigat-o, cât timp a lucrat pentru prosperarea Arhiepiscopiei noastre, au rămas pururea vii în pepturile tuturor, cari l'au cunoscut.

În 7 Martie 1875 episcopul Victor luă în mână sa energică guvernarea celei mai mici și mai sêrace diecese din provincia noastră mitropolitană. Cu toate ceste, multămită zelului s'eu neobosit, diecesa acesta a făcut progrese foarte frumoșe, mai virtos în consolidarea și organizarea sa internă. Față cu Mitropolitul Vancea episcopul Victor a fost purururea cu o iubire și alipire, ce s'ar puté numi fiescă. În toate acțiunile sale pentru apărarea drepturilor bisericii noastre și ale poporului român Mitropolitul Vancea a găsit în episcopul Victor sprigin prompt și inimă gata spre ori ce sacrificiu. În călătoriile Mitropolitului Vancea la Roma din anii 1886 și 1887 a luat parte și episcopul Victor, care a fară de aceea a făcut și alte călătorii prin Italia, Franța și Germania, ér mai pe urmă a condus peregrinajul Românilor la jubileul Sfinției Sale Pontificelui actual din 1893.

Sfinția Sa Papa Leon al XIII-lea pentru meritele, ce și le-a câștigat episcopul Victor în diecesa Lugosului, l'a denumit prelat domestic, asistent la tronul pontificiu și conte roman.

Este deci foarte firesc, că cu ocaziunea înmormintării Mitropolitului Vancea, întîmplată în 3 August 1892, clerul adunat în număr însemnat din Arhiepiscopă căuta la episcopul Victor Mihályi, care încă era de față ca la viitorul s'eu Mitropolit.

La alegerea candidaților pentru scaunul mitropolitan, ținuta în 16 Aprilie 1893, episcopul Lugosului Victor a obținut 82 voturi și a fost propus Maestășit Sale de candidat în locul prim. În 9 Novembre 1894 Maestatea Sa a denumit pe episcopul Lugosului de Arhiepiscop și Mitropolit de Alba Iulia și Făgăraș.

Cât pentru activitatea de *Mitropolit*, o putem caracteriza prea bine cu un singur cuvânt: luptă.

Curând după instalare a convocat consistoriul plenar spre a cunoșce starea nouă încredințatei turme cuvântătoare. Acestuia i-a urmat Sinodul din 1896, în care s'a pus basă „reuniunii de asigurare“ și s'au rezolvat cestiuni adente de organizațiune.

În 1897 a convocat pe episcopii sufragani la o conferință în cestiunea autonomiei, ca un fericit prognostic al conferinței de la Cluș. Poziția hotărâtă, ce Mitropolitul nostru a luat în cestiunea acesta s'a validat mai ales în altă ședință a episcopilor noștri — 14 Septembrie 1899 — când s'a ridicat protestul lor în contra proiectului de contopire al autonomiștilor catolici. Acest protest a fost prezentat corului episcopesc latin de către însu-și Mitropolitul.

Sinodul din toamna anului trecut este prea prospet în memoria tuturor, ca să ne opim mai pe larg asupra lui. Cestiunea autonomiei, a serbărilor jubulare, a salarisării preoților preocupă azi totă suflarea.

Greutățile, ce noul Mitropolit le-a întiupinat în restimpul celor cinci ani de păstorire sînt foarte mari.

Cei de la puterea lumescă au deosebit merit întru grămădirea acestor greutăți asupra bunului nostru Arhiepiscop.

În dată după acul intronisării, s'a pornit o strașnică investigare asupra studenților și corpului profesoral din loc sub cuvânt, că la serbările intronisării ar fi purtat tricoler și ar fi cântat „Deșteptă-te Române!“

Nu puțină energie s'a consumat în lupta cu guvernul, când cu completarea capitlului, voind acesta a schimba dispozițiile statutare. Laudă acestei energii, lupta s'a terminat în favorul dispozițiilor statutare.

Să mai pomenim lupta în contra clausulei cu vidimarea cutelor?

Să mai pomenim, lupta în contra pretenșiunilor de a publica programa gimnaziului din loc și în limba maghiară, când lupta acesta decurge și acum?

*

În toate aceste lupte în toate aceste miserii ale capetelor încoronate, sténa conducătoare a Mitropolitului Victor a fost consciința înaltei Sale misiuni și încrederea clerului și a poporului credincios.

Aceas înaltă misiune să-L inspire și pe viitor și aceeaș nefățărîtă credință și dragoste a clerului și poporului credincios, să-i fie bucuria în zile de serbătóre și tária în zile de restriște!

Omul inimei.

— La despărțire. —

Timișoara, 28 Maiu 1895.

După o activitate de două decenii vine momentul despărțirii. Episcopul, carele în decurs de douăzeci de ani de atâtea ori s'a rugat lângă altariu pentru poporul său, ajunge momentul greu, ca să se despartă de acest altariu, pentru ca să se ducă la altul și mai înalt, să se despartă de turma sa micuță, ca să se ducă păstoriu unei turme și mai mari. În gravul moment al despărțirii inima i-se strânge, sentimentul îi copleșește și lacrimi curg din ochi șiroe.

Ce moment înălțătoriu, să vezi un bărbat care plânge, un prelat ales, care lăcrămăză în fața credincioșilor săi, lângă altariul Domnului!

De ce aceste lacrimi?

Dor glorie, înălțare și preamărire îl așteptă; plăcă pe o cale de triumf între urale și glasuri de veselie; flori și verdéță sînt presărate pe calea ce pornesce, și totuși el varsă lacrimi în momentul de a pleca pe această cale triumfală! Este dar jale că-și lasă turma fără păstoriu? — Dar el tot păstoriu îi rămâne, căci din scaunul, la care se duce, preste toți privesce ea mai mare. Sau este vr'o inspirațiune de moment subiectiv? Dar subiectiv numai de veselie era privilegiu, nu însă de lacrimi.

Acelea lacrimi sînt caracteristica cea mai fidelă a noului mitropolit.

Vede, cum toate privirile se concentrează asupra lui, cum toți se pregătesc să-l sîrbătorească, cum toți îi vor eși în cale cu ramuri verzi și cântări, și în fața tuturor, el varsă lacrimi. E'tă un răspuns la toate ovațiunile, e'tă o garanță tuturor nădejdiilor și așteptărilor.

Omul, care se ridică peste eul său, seie să apretieze situațiunea unui popor, să o vadă și să o cunoască, în ast fel de momente, când simte greutatea poziției sale și înalta sa chemare, trebuie să se pătrundă până la lacrimi, dacă numai mai are inimă.

Așa este de copleșitoare impresiunea, ce se impune la considerarea acestor fel de situațiuni, în cât nu se mai poate ascunde în inimă, ori cât de mare ar fi aceea. Sentimentul trebuie să se înalțe la așa măsură, în cât să erumpă în lacrimi.

Și totuși, chiar și în ast fel de situațiuni, atâția oameni de ai noștri nu mai simt nimic. Parcă-s uscați și săci. Când ne gândim la ei, și la rēcēla, cu care se presintă și în momente așa de mari, atunci vedem și simțim, ce va se zică o lacrimă în ochii unui bărbat, cum e mitropolitul Victor.

Aceea lacrimă spune despre o luptă teribilă, care se petrece în internul sufletese. Ea arată, că acel suflet pricepe, simte greutatea și când cumpenesce stările, sentimentul se ridică până la culmea entuziasmului moral.

Așa l-am știut în tot de una pre I. P. S. Sa Mitropolitul Blasului. Om cu inimă curată, suflet nobil simțitoriu. Ori de câte ori nedreptatea i-a ajuns la cunoștință, scirea l-a pătruns până la lacrimi. În această însușire, de alt cum a-a de frēsca, și totuși așa de rară, avem noi garanța sigură pentru viitorul Mitropolitului.

Ziarele maghiare cu o cutezanță proprie numai lor spun direct și pe față, că așteptă, ca noul Mitropolit să se facă din Saul-Paul, adică din omul bisericii și nemiului său, să trecă în tabăra dușmană nouă și aspirațiunilor noastre. Acești oameni, crescuți într'un sistem de corupție, nu mai pot suferi pe nime, care ținând la caracterul său, nu intră în cēta lor pēcătōsă. În cazul acesta însă pot să-și pună pofta în cuiu.

Mitropolitul Blasului, pe cum până acum, așa și în venitoriū va fi prelat român. Inima lui nobilă și simțitoare pricepe sentimentul poporului nostru, și va sci apretia lupta lui pentru cea-ce din dreptul firei îi compete. În decursul vieții sale a avut ocaziune să cunoască pe acest popor a cărui fiu este, și ori unde a petrecut, în Marmureș, Banat sau Transilvania, l'a cunoscut de sigur ca pe un popor cu unul și același dor și sentiment. Cultura sa superōră, de la izvorul nesecat al creștinismului, i-a dat de sigur putința, ca să pricepă menirea acestui popor. Modele înalte de bărbați străluciți prin fapte și virtuți, pe cari creștinismul le-a arătat lumii, modelele de abnegațiune și luptă, până la martiriū, au impresionat de sigur adânc sufletul său. Acum chiar ocupându-și strălucitul scaun, neconținut i-se impun modele de bărbați dintre străluciții săi antecesori. Acei bărbați, dacă pentru ori și cine sînt modele de imitat, apoi mai ales sînt pentru noul mitropolit. E'tă de ce privim cu linișce în viitoriū, căci îl scim om al inimii curate.

(„Dreptatea“)

Repriviri.

În rugăciuni doioase, pi și sînte,
În nelinișcea grea acum de ani
Te-am așteptat cu dragoste, Părinte
Ca nesce îi, ce-am fost rēmași orfani!

Nu sînt vremile sub cărma omului
— a zis înțeleptul cronicar.

Evenimentele fericite sau desastrose, cari înalță viața unui neam întreg, sau îi sguduie temeliele esistenței, nu în a noastră mână sînt, ci în a Celui ce toate le cărmuesce în nepătrunsa lui înțelepciune. . . .

Lanț de lanț se lēgă și se însirue în istoria lumii evenimentele, unul din tr'altul. Unul e urmarea celui alalt, carele încă e efectul altui cas antecedent, reducēndu-se astfel totul la a tot alcătuitoarea mână a Dumnezeuirii.

În serviciul acestei a-tot-stăpănitore voințe, viața poporēlor ca un fulg ce sbōră în vēzduh, ca un nor risipit de vēnturi, se arată.

Apus-a mărirea Palmirei și a Tirului, risipitu-sau zidirile Babilonului, întunecatu-s'a steaua de lumină a Romei pāgāne.

Și de asupra acestei grāmeđi de ruine, deasupra acestor risipite visuri de deșertă mărire omenescă, blāndă și mângăitoare s'a înalțat imaginea crucei.

Sub umbra ei omenimea a tresărit la o nouă viață, idealuri nouē s'au aprins în inimile impetrite, după cum s'aprinde lumina din lumină.

*

Trecutul este oglinda viitoriului.

În trecut se reoglindesce și se comentēză mai viu istoria unui neam: toate le înțelegem, toate le apretiam obiectiv, când ținem înaintea ochilor trecutul istoric.

Puțin împōrtă dacă trecutul este fericit sau amar — de o potrivă îi vom lua folosul. Din trecutul de nefericiri scōtem învățătură pentru viitor, ér din fericirile trecutului lumină și căldură scōtem, care să ne încăldească în zile de restriște, în negura de nesiguranță a viitoriului. . .

Cuvine-se, ca în ziua de azi, să ne aruncăm privirea în trecutul atât de apropiat, să resfoim cele scrise de noi cu câți-va ani înainte, și să împreunăm bucuria noastră de acum, cu cea de atunci. . .

Eraū zile de bucurie acelea, cum și ziua de azi, zi de bucurie este:

Primul pelerinaj român la Roma.

Blas, Aprilie 1893.

La Roma

Fericit a fost momentul, în care s'a conceput planul unui pelerinaj român la Roma lēgānul originii și credinței noastre. Și mai fericit și mai îmbucurătoare se pōte cu dreptul numi realizarea aceluī plan. Românii gr. catolici însoțiți de câți va confrăți greco-orientali nu au crūtat nici bani, nici nu s'au spăriat de greutățile împreunate cu o călătorie îndelungată la eterna cetate, numai ca să pōtă contempla cel puțin unele din rēmașițele monumentelor de glorie ale străbunilor noștri, monumente, pe cari pare că nici vitregimea timpului nu a cutezat a le nimici. La privirea acelor monuminte inima noastră se umple de mândrie, éră ochiul admirând cu pietate talentul artiștilor giganticilor monumente, se scaldă în lacrimi de plăcere. Mintea noastră momentan face o paralelă între trecut și prezent, și mândria originii noastre se pare pe un moment înădușită de conștiința miseriei, în care ne aflăm acum. Dară numai pe un moment rēmānem deprimați, căci Roma, care ne-a dat originea, ne-a redat și credința catolică. Regenerați prin această credință ne străluce zorile unui viitoriū de aur. . .

Amēsurat programului formulat și publicat din partea aranjatorilor primului pelerinaj românesc la Roma, cea mai mare parte a peregrinilor s'a aflat în Budapesta încă Duminecă dimineță în 26 Martie. Pe la 11^{1/2} ore a. m. peregrinii sosiți în capitala Ungariei au mers în corpore la „Hotel Continental“ spre a saluta pe Ilustritatea Sa Dr. Victor Mihályi, care a luat asupra-și sarcina de a ne conduce la Roma și de a ne presenta Sfinției Sale Pontificelui Leon XIII. Ilustritatea Sa ne-a primit cu înăscuta-i bunăvoință și afabilitate comunicându-ne, că prin înaltul regim a adus și la cunoștința Augustului nostru Monarch peregrinajul Romānilor la Roma.

În ziua următoare convenind la „Hotel Central“ toți peregrinii sosiți în Pesta, curēnd s'au făcut cunoscuți unii altora, intrând cu toții în o relațiune de încredere, cât se părea că toți sîntem membrii aceleia-și familii.

La gara din Zagreb, unde a stat trenul $\frac{1}{2}$ de oră, ne-au întâmpinat cu multă dragoste și afabilitate mai mulți preoți gr. și romano-catolici din Zagreb, cari și-au manifestat bucuria, că au putut saluta în țara lor pe peregrinii români. Curând vedurăm și portul Fiume, în care înaltele catarturi ale numărărilor năi ancorate în port păreau ca și o pădure desă.

Mercuri în 28 Martie am plecat din Fiume cu trenul accelerat, și pe la 2 ore d. a. am ajuns în renumita cetate a dogilor, în Veneția.

În Roma.

Sosi în sfârșit și ziua mult dorită de Sâmbătă. Cu mângăere în inimă, cu fală și cu pietate am intrat în Eterna Cetate. Lăcrimile de bucurie se iviră în ochii tuturor.

La stația din Roma ne așteptă o deputație de vre-o 10 persoane, care venise pentru a ne ura bună sosire. După schimbarea sentimentelor împrumutate ne duserăm în oraș, pentru a ocupa cuartir într'unul din cele mai centrale Hotele, în „Albergo Campidoglio“, care e aproape de columna lui Traian, de Capitoliu și de Forumul roman.

Icepurăm îndată vizitarea Romei. Și cercetarăm tot, ce era mai marcant, fiind că spre a vedea toate cele nu aveam timp.

Luni a fost ziua cea măreță, ziua Domnului. La 8 ore ne aflam cu toții în Catedrala lumii întregi, în biserica Sfântului Petru. Altarul principal din absida bisericii, asupra căruia se conservă Scaunul Sfântului Petru, era pregătit pentru a se pute celebra liturgia noastră orientală.

Era pe la 9 ore, când episcopul Victor precedat de o asistență de 11 persoane, toate în ornatele bisericesti ale ritului nostru, a venit în procesiune solemnă pentru a începe celebrarea sfintei Liturgii. Cântăreții, în frunte cu profesorul nostru Ionaș, intonară „Împăratul cerurilor“, și se începu liturgia. Și pentru prima oră au rezonat cântările noastre românești în falnica basilică a Romei, și pentru prima oră s'a vădit un pontifical de ritul oriental grecesc în biserica mamă a celorlalte biserice. La liturgie a fost de față public foarte numeros, peste o mie de persoane. Toți au admirat măiestria ceremoniilor noastre.

După terminarea liturgiei îndată ne urcarăm în Vatican și trecând prin o serie de sale admirabile ne postarăm în sala de tron, unde se îndatină Sfinția Sa a primi pe principii și pe ambasadorii străini.

După puțină așteptare Sfinția Sa intră în sală, având lângă sine pe vrednicul episcop al Lugosului.

La aparițiunea Sfinției Sale resună un puternic „Să trăescă“, auzirea căruia părea a înveseli fața bătrânului pontifice. El mergea printre noi zicând: „Mă bucur, fiii mei! Vă binecuvînt fiii mei!“

Sfinția Sa se aședă apoi pe tron, ne făcu semn, ca să ne apropiăm, și se începu audința, rostind Ilustritatea Sa Episcopul Mihályi următorul discurs în limba latină.

Preafericite Părinte!

Preaîndurate Dómne!

Sunt azi cinci zeci, de când, ajuns la trépta sfântă a episcopiei, ilustrezî cu înțelepciunea ta Preafericite Părinte, numele

creștinesc și formezi o glorie deosebită a preoțimii.

În Tine, care cu ajutorul lui Dumnezeu ai fost înălțat pe scaunul Pontificatului Roman, admiră și venerază cu mirare lumea întregă virtuțile supremului năerii.

Lasă, Prea bunule Părinte! ca și noi, pe cari încă de la începutul Pontificatului Tău n'ai pregetat a ne ocroti cu o deosebită îngrijire, să manifestăm sentimentele noastre de recunoștință pentru atâtea binefaceri ale prevedinței divine, alăturându-ne la ceta acelor iubitori de Christos, cari măresc în Tine după dreptate bătrânețele Tale venerabile.

Noi, unii de lângă Dunăre, ații dintre Carpații răsăriteni, — toți supuși sceptrului binefăcător al augustissimului împărat al Austriei Francisc Iosif I. ca rege apostolic al Ungariei, — cu bucurie am părăsit vetrele părintești, ca să exprimăm bisericii romane omagiile nămului nostru, care și el de aci și-a primit credința sa.

Alipiți cu neștrămutată fidelitate la Scaunul Sfântului Petru, nu avem dorință mai ferbinte, de cât a ruga neconținut pe Dumnezeu, ca — avându-Te pe Tine învățător să se împrăștie de la nămul nostru întunecul greșelilor — sub a Ta conducere să ajungă la pășuni tot mai sănătoase și sub a Ta scutire să-și potă mai ușor câștiga a sa mântuire.

Înalță, Te rugăm, mâna Ta și drept arvună a cerescilor daruri ne dă nouă, celor ce cădem în genușchi înaintea Ta, binecuvîntarea apostolică, pentru ca întăriți print'însa să putem vedea sub a Ta îngrijire reîntorcându-se nămul nostru la sinul mamei Sale, de la care și acum în mare parte încă se află despărțit.

Spre a Sfintei Biserici mărirea să trăesci încă mulți ani!

La acest prea frumos discurs, pe care peregrinii îl însoțiră cu nouă strigări de „Să trăescă“, Sfinția Sa a răspuns cu următoarea vorbire tot în limba latină:

În mulțimea și vederea voastră, iubiți Fii, ne desfătam foarte. Un sfat preclar și mănos a fost acela, care v'a îndemnat, ca voi din ținuturile depărtate ale României și Istrului și din regiunile Carpatine să întreprindeți cu spirit voios peregrinajul românesc. — În cetatea acesta sacră vedeți, că aveți mulți soți în pietate și în peregrinare, cari ca și voi au venit aci ca niște fii din toate națiunile cu scopul de a Ne gratula pentru binefacerea dumnezească a aniversării Năstre episcopesci a cinci zecia. Aci vi-s'a dat vouă și lor ocaziune nu numai de a Ne mărturisi ascultarea și iubirea voastră, ci în zilele, ce au premers, ați putut primi fără îndoială și înmulțirea copioasă a sfintei credințe din amintirile mărite ale Martirilor și mai ales la mormintele Principilor apostolilor Petru și Paul. În chipul acesta imputerându-vi-se credința și întăriți prin aloenția Năstră, întorcându-vă acasă în patrie, răspândiți în conecătătenii vostri căldura binefăcătoare a religiei: era toți țineți în minte și fiți convinși despre aceea, că și preainălțatului și binecredinciosului nostru Împărat I-am împărțit adese ori, că Noi purtăm de voi aceeași grijă și nutrim față cu voi aceeași iubire, carea, precum ați amintit, am nutrit-o și purtat-o cu inimă părintească chiar la începutul Pontificatului

Nostru. Între grijile acelea Ne mișcă foarte aceea, ca pe aceea, pe cari din nămul vostru îi deplângeți, că sînt încă lipsiți de darul credinței catolice, să-I putem reduce la îmbrățișarea bisericii, la care singură se află sperarea mântuirii vecinice. De ar asculta Dumnezeu și de ar însoți cu ajutorul darului său bogat dorințele comune, cari le sprijinim cu rugăciune comună: ér acum, iubiți Fii, implorăm cu binecuvîntarea Apostolică darurile Lui cele mai mari preste voi și preste celorlalți catolici din nămul vostru.

Am împlinit în Roma și un act de pietate românească națională, vizitând Columna lui Traian. De la columna lui Traian am mers direct la mormîntul marelui episcop martir Inocențiu Clain, am rostit o rugăciune pentru sufletul dînsului ne-am rugat pentru maica noastră, văduvita biserică română unită am căutat troparele „Cu sufletele dreptilor“ și „În veci amintirea lui“, și i-am încununat mormîntul cu ramuri de brad adus din jurul Sarmisegetusei, a Grădiștei de azi.

Intronisarea Î. P. S. Sale Mitropolitului Dr. Victor Mihályi de Apșa.

Blaș, Maiu 1896.

Despărțirea din Lugos.

Începem raportul reproducînd din „Dreptatea“ următoarele:

„Îmi ia voi să comunic cele petrecute astăzi la noi, în ziua „Înălțării Domnului“, cu ocaziunea celebrării ultimei mise a Mitropolitului Mihályi.

„Fînd că, după cum este cunoscut, Mitropolitul Mihályi plecă din Lugos la Blaș în 24 a l. c. s'era cu trenul de 6 ore, astăzi și-a celebrat ultima misă în catedrala Lugosului, cu care ocaziune și-a înat rămas bun de la credincioșii săi.

„La 9 $\frac{1}{2}$ ore s'a început misa celebrată de mitropolitul și asistat de membrii capitulari, de parochul și capelanul local.

„Biserica era preste obiceiul îndesuită de popor și inteligință fără deosebire de confesiune.

„Un moment mai s'erbătoresc de cât ori și când și o sfîntă pietate și adîncă pătrundere se cetia pe fețele celor prezenți.

„Mai trist și mai emoționat dintre toți însă era Mitropolitul celebrant.

„Șiróe de lacrimi i-au inundat ochii, când cu togeul pastoral și cu capul descoperit a stat în ușa altarului și a ascultat cetirea sf. Evanghelii; care fiindu-se și-a luat locul pe scaunul episcopesc, de unde începu, să rostescă ultimele sale cuvinte păstorești către acești credincioși, și de unde luându-și rămas bun să dea binecuvîntarea-i archierească.

„A început cu tilucuirea Evangheliei de astăzi. Accentuează în tristarea apostolilor rămași singuri prin înălțarea lui Christos la ceri și asigurarea acestuia, că nu-i va lăsa singuri, să fie de-a pururea la olaltă, căci le va trimite pe Mângăitorul.

„Pronunțarea, exprimarea în cuvîntescurte, dar bine alese, a acestor idei, a fost în conținut întreruptă de lacrimile, ce vrînd nevrînd inundați ochii bunului arhiepiscop, copleșit de adîncă emoțiune sufletescă, care îi ineca vócea de tot.

„Și când a ajuns, să enunțe, că și dînsul astăzi urmînd destinațiunii mai înalte, care-l chiamă, să ocupe scaunul mitropolitan de Alba-Iulia și Făgăraș, trebuie să părăsescă turma cuvîntătoare, care în decurs de 20 ani a păstorit-o cu atîta dragoste, care l-a auzit și ascultat glasul; când trebuie să părăsescă acest altariu al Domnului, de unde împrenă cu membrii ven. capitol a înălțat ferbiuți rugăciuni pentru mîntuirea poporului; când trebuie să părăsescă pe aceia, între cari s'a aflat așa de bine: o face cu nespūsă părere de rău.

„Mai declarat de cât cuvintele lui ne-a spus-o emoțiunea, care-și ajunsese culmea. În mai multe restimpuri așa l-au copleșit lacrimile, în cât minute de a rîndul n'a putut ajunge la vorbă.

„A făcut istoricul episcopiei sale din Lugos, apoi al denumirii de mitropolit. A accentuat, că nu ambiția personală e aceea, ce-l face, să părăsescă acest loc, ci chemarea care i-s'a impus și care-l așteptă.

„În fine își lăsa rămas bun de la toți, îi face atenți, să păstreze tóte acelea, câte le-a rostit dînsul din scaunul episcopiei în decurs de 20 ani, apoi cu vócea înecată în lacrimi și cu cuvintele: *„Binecuvîntarea Domnului preste voi cu darul și cu iubirea sa de ómeni acum și tot de una și în vecii vecilor amin“* a împărțit binecuvîntarea sa arhierescă.

Sosirea la Blaș.

În dosul grădinilor orașenești se înmulțea tot mai tare numărul celor ce așteptau sosirea trenului. Când apoi trenul sosi la podul, ce duce către Sâncel pe de-asupra căii ferate, se începu șirul frumos și des al poporului și tinerimii, care însoțea trenul cu neîncetate urări și semne de bucurie însuflețită. În numele comitetului de primire M. On. Domn Georgiu Muntean director preparandial a salutat pe Mitropolitul.

Acum se vedea bineșor, că Escelența Sa este mișcat de primirea cea bună. Cu glas tremurătoriu de emoțiune a răspuns, că ei se va sili a satisface greleii sale misiuni.

Străbătînd sala, iese în dosul gării, unde sînt postați pompierii cu drapelul lor și conduși de dl căpitan Vancea, — apoi șese stéguri purtate de teologi și preparanți; aici e și delegația elevilor din gimnasiu cu stég. Stégurile sînt albe, cu panglică albastră și roșii. Tunete de aplause îl întîmpină aici. Se urcă în trăsura cu patru cai, avînd la stînga sa pe episcopul Pavel. Trăsura înaintează încet, la pas. Publicul — mai multe mii ómeni — aclamă într'una.

Este o intrare solemnă, triumfală, cum numai capetelor încoronate li-se face.

La arcul de triumf dl Ianza, primar, a bineventat pe Escelența Sa în numele opidului.

Î. P. S. Sa mulțămesc de ovațiunile, ce îi le fac cetățenii Blașului. Asigură pe reprezentanții opidului de bunăvoința, ce în tot de una va păstra orașului.

La treptele catedralei îl întîmpină membrii capitolului în frunte cu vicarul Moldovan.

Dl vicar spune, că cu cât biserica română gr. cat. a așteptat mai mult după noul ei mitropolit, cu atît mai mare-i este azi bucuria, când póte saluta la pragul său pe vrednicul mitropolit. Îi uréză mulți fericiți

ani, ca să pótă păstori îndelungat biserica gr. cat. apre fericirea întregului nóm românesc.

Î. P. S. Sa răspunde, că chemat la această înaltă dignitate, simte greutatea poziției, ce ocupă. Are tot zelul, va depune întregul său devotament, pentru ca să corăspundă așteptărilor, ce se pun într'însul. Cu ajutorul lui Dumnezeu și a Ven. capitol cel mai intim corp sfătuitor al Mitropolitului, speră, că va puté să apere biserica de tóte primejdiile, ce ar veni asupra-i.

Lungi aclamări au urmat acestor cuvinte ale înaltului prelat.

Î. P. S. Sa intră apoi în biserică, unde se servește inseratul.

Cântările religioșe le-a executat domnul Ionaș cu bine instruiți dsale coriști.

De aci Escelența Sa a pornit spre reședință, unde la arcul de triumf l-au întîmpinat elevele internatului Vancean.

Amăsurat programului festivităților Sămbătă la 8 óre s'era a fost conductul cu torțe și iluminarea orașului. Prin trei detunături de trăscuri s'a dat signalul pentru începerea imponentului conduct. Între sunetele muzicii a plecat conductul de 100 torțe din capul din spre sat al opidului, traversând stradele splendid iluminate și încunjurînd piața. În decursul retragerii cu torțe a cântat muzica mai multe bucăți alese, și s'au făcut ovațiuni monarhului și Sumului Pontifice Leo al XIII-lea. În piața lumina, ce se înălța din rachete spre ceri, se părea, că voeșce a provoca la sărbătorirea marelui archireu și splendidul firmament ornat cu miliardele de stele. După încunjurarea pieței cortejul s'a oprit înaintea reședinței mitropolitane, unde corul mixt sub conducerea profesorului Iacob Murășan a cântat cu multă precisiune „Rugăciunea românului“: „Tu, ce verși din ceri lumină.“

Apoi arătîndu-se Escelența Sa în o ferăstră a reședinței de lângă pótă, a fost salutat de profesorul Aron Deac și de Dr Al Pop.

Î. P. S. Sa în răspunsul la frumoșele discursuri accentuează înșomnătatea religioșii pentru adevărata cultură, civilizațiune și fericire a poporului, mulțămind pentru semnele de iubire și alipire fiescă, ce i-se manifestă în un mod atît de strălucit. Atît răspunsul Escelenței Sale, cât și discursurile dlor Deac și Dr. Pop adese ori au fost întrerupte de aprobarea publicului și strigările de „Să trăescă“ la adresa mitropolitului, Monarhului și a Pontificelui. Apoi corul teologilor cu precisiune și entuziasm a cântat un imn ocașional aședat pe note de dl profesor Iacob Murășan. La insistența număróșului public cîntarea imnului s'a repetit de 3 ori. De la reședință cortejul s'a reintors în piața, care era plină de ómeni, unde s'a adunat la un loc restul torțelor. Lumina din torțele ardînde împreunate, presenta un aspect feeric.

Tóte actele împreunate cu solemnitatea intronisării au fost mărețe, dară se pare, că nici unul nu a fost așa impunătoriu ca retragerea cu torțe, unde 7—8000 de ómeni au dat espresiunea demnă stimei și iubirii fiesci față de Părintele lor sufletesc. Pe lângă tot entuziasmul, ce nu se póte descrie ci numai simți, ținuta publicului a fost neconținut demnă observînd o ordine admirabilă, ce rar se observă cu atari ocașii. Cătră 10 óre luminile de prin ferestri erau stinse, era în piața domnia liniștea îndatinată.

Intronisarea.

Duminecă în 26 a c. încă de pe la 4 óre dimineța bubuituri de trăscuri vestiaș. Că ziua aceea va fi zi de mare bucurie era pe la 5 óre trecea muzică veselă prin stradele și piața Blașului.

Deja pe la 7 óre era mare mulțimea, ce se adunase mai ales în piața umblînd, să primescă bilet spre a puté intra în biserica catedrală la solemnitatea intronisării.

La 8 óre începu publicul a intra în biserică. După ce sosiră rudeniile Escelenței Sale Mitropolitului, pe cum și reprezentantul guvernului consilierul ministerial Szatmáry și comitele suprem al comitatului Albei inferioare, porni clerul concelebrante în procesiune la castelul mitropolitan. Pe la 8^{1/2} óre bubuituri de trăscuri, sunetul clopotelor și urări de „Să trăescă“ vestiaș, că noul Mitropolit se apropie, ca să-și cuprindă catedrală. Când intră Mitropolitul în catedrală corul intonă salutarea „Întru mulți ani“, dar sunetul ei se perdu în puternicul „Să trăescă“, ce resună din preste o mie de guri.

Ceremonia intronisării a decurs apoi așa, pe cum a fost determinată în program. Escelența Sa Mitropolitul grăia limpede și cu glas tare.

Când Escelența Sa Episcopul Pavel l-a pus pe umeri paliul mitropolitan, aclamările de „Să trăescă“ păreau a voi, să cutremure catedrala din temelii.

Fórté frumoșe au fost cuvîntările, cari au urmat acum. Mai întăiu a grăit Escelența Sa Episcopul Pavel cătră noul Mitropolit cu emoțiune și însufletire oferindu-i supunerea episcopilor sufragani și a clerului și poporului provinciei mitropolitane.

Apoi a mulțămit fórté mișcat Mitropolitul Episcopului intronisătoriu amintind bunăvoința, cu care acesta l-a întîmpinat încă din pruncie și espriimându-i recunoștință mai ales pentru conducerea alegerii și pentru actul de față.

A grăit apoi vicariul capitular Ioan Moldovan oferind Mitropolitului supunerea și ascultarea fiescă a clerului și poporului archidieceșan.

Apoi s'a îndreptat Mitropolitul cătră toți cei ce-l sînt supuși după canónele bisericesci și purcedînd din Evangelia zilei a rugat pe rînd pe sufragani săi: capitolul mitropolitan, pe protopopi, clerul din parohii, pe profesorii de la institutele din Blaș, pe călugări și poporul. să-l stea într'ajutoriu și să-l ușureze greutatea oficiului.

Terminîndu-se s. Liturgie, și împărțînd Mitropolitul poporului ingenunchiat binecuvîntarea apostolică, clerul asistent a însoțit apoi pe cei doi Archierei în procesiune până în castelul mitropolitan.

Conductul de torțe.

Blaș, 13 Faur.

Piața Episcopului Inocențiu înótă în o mare de lumină. Un șgomot viu de veselie trece din grupă în grupă, creșce, se măreșce și erumpe în sfărșit în de toți simțită oftare Trăiescă mitropolitul! . . .

Fericitul Archiereu e al doilea în seria capilor bisericii unite, care a fost învrednicit de Dumnezeu să-și serbeze jubileul de 25 ani al Episcopiei.

Dacă pentru manifestația de azi a revenit Blașului onorul să-și arete simpatia și dragostea pentru iubitant, el se nisuesce să se achite cinstit de această onoare între marginile posibilității.

Dar . . . a bătut 6 ore. Cete-cete grăbesc spre străvechiul gimnas. De o dată se aude un semnal și conductul plécă având în frunte musica pompierilor apoi elevii de la școala populară, elevii preparandiali, studenții gimnasiali și profesorii lor.

Orchestra cântă „Marșul lui Mihail” și mai puternic de cât sunetul ei erupe din nenumărate pepturi aclamarea mulțimei: trăiește mitropolitul!

La seminariul teologic se alătură la conduct clericii cu profesorii lor ér la Internatul de fetițe elevele școlii de fete.

Încunjurând piața conductul ajunge în curtea reședinței mitropolitane, care geme de mulțimea celor adunați, și întâmpinat de orchestra studenților se postéză în fața reședinței.

De o dată în ușa castelului apare iubilantul încunjurat de membrii familiei sale, membrii veneratului capitol și alții.

Aclamările nu mai vor par că să încete. La lumina undulătoare a faclilor se ivese în ochii mitropolitului două bóbe de lacrimi, cari pline de razele iubirii vor se întrecă cu strălucirea această lumină.

În sfârșit sgomotul ovațiilor se linișcesce. prof. *Alesiu Viciu* salută pe mitropolitul prin un discurs cald, plin de poezie și frumșetă.

Éta acest discurs:

Escelență,

Î. P. S. Domnule Archiepiscópe și Mitropolit!

Bunul nostru Părinte!

O lumină pururea clară, sigură și nesfârșită lăsat-a Domnul pe pământ: *Biserica*. Dintrinsa născutu-sa și la sinu-i matern încălđitu-sa fca una născută pururea tinără, radiósă cu aureolă de mareț eareubeu încingând pământul: *Școala*. A plăcut Spiritului sfânt, ca acestei instituții divine să Vă cheme cap, sînt acum 25 ani, incredințându-Vé păstorirea în puterea magisteriului, ministeriului și iurisdicțiunii în tinăra diecesă greco-catolică a Lugoșului. Ani 20 cu zel apostolic plinit-ai P. S. misiune de *organisator*. Strălucit-ai cu lumina științei, îndrept-ai cu chipul blândetelor, învins-ai cu virtutea pacienței, pretutindenea și în toate punându-Te însuși „model de fapte bune, de integritate, de demnitate, după doctrina S-lui Paul. (Tit. 2. 7). Și Dumnezeu și-a complăcut de păstorul cel bun și binecuvîntat-a ostenelele și mai larg teren pregătit-a virtuților Escelenței Tale. Ascultat-a voturile noastre și după voința clerului și a credincioșilor Te-a chemat Spiritul Sfint Archipăstor acestei binecuvîntate archidiecece și Cap provinciei bisericesci greco-catolice de Alb'a Iulia. Venit-ai, sînt acuși cincî ani, cu *iubire* cu *pietate* și cu *dreptate* între noi și ai aprins focul iubirii pe altarele inimelor noastre și ai produs în suflete linișce adincă. „Așa archiereu se cădea nouă să avem“, vrednic de memoria marilor sêi antecesorii! Escelență Înalt Preasfințite! Superiorii și elevii, învățătorii, și învățaceii de la toate instituttele culturale, cari înaintașii Escelenței Vóstre

le-au înființat și la cari cu sfințenie țineți, ne-am prezentat cu espresinnea iubirii în fețe și focul recunoscinței în inimă. să manifestăm bucuria, pentru că fericesce implinit-ai ¼ secol de archipăstorire gloriósă.

Păstorile Mare! Așa ai plăcut Domnului, cât datu-Ți-s'a deja se veđi anii S-lui Petru păstorind turma lui Christos.

Iubilăm drept acea cu sinceritate fiécă și din miș de pepturi înălțăm ferbinți mulțumiri Tatălui Cereșe, că a conservat în deplină vigóre pe *Corona Sionului* român, pe susținătorul îngrijat al acestor vechi și binemeritate așezăminte culturale pe *Capul* venerat al Provinciei mitropolitane gr. cat., la care căutăm cu încredere și de care ne alipim cu tot focul iubirei. Și mic și mari și tineri și bătrini, părinți și prunci din sinul bisericeii Ți aducem daruri jubilaré chiar inimile noastre, căci părințesce ne-ai condus destinele, ne-ai fost și ne eșei astăzi, fala și anghira speranței, și scutul și taria după Dumnezeu.

Părinte Bune! Noi facem voturi Proniei divine să-Ți dee ani mulți și zile tot senine, ca uniți fiind în eugete și în simțiri să ne conduci la limanul dorit. Dar lupte, grele lupte, prevéd și nourî grei pe orizont să ridică și vijelióse furtune asupra Vasului sfint se descarcă; Înse „viú e Domnul“, că *Naeu* gubernat înțelepțesce condusă „cu mân'a tare și cu braț înalt luminată de mareț far din Sionul românesc eși-va învingătoare din toate uraganele și fericesce va ajunge în port.

Grațioșe Părinte! Primesce ale noastre cânturi de armonie, omagiul nostru sincer, nefățarit și cordiale urări de Fericire! Fie-Ți isbândile, pe cum Ți numete!

„Din ceriú i-a fost chemarea, ales de Provedindă“, *Mitropolitul Victor* trăeșcă întru mulți ani!

Ultimele vorbe nu se mai aud. Ca dintr'un glas puternic răsună un sincer și nesfârșit să trăieșcă! Chorul cântărilor, sutele celor adunați, toți își împreună glasurile și vor ca mereu și tot mai sincer să răsune cântarea trăiască! să trăiască!

După aceste Mitropolitul răspunde. Mulțimea tace și plini de atențiune ascultă cu toții cuvintele aceluia, căruia i-a fost dat de provedință să ajungă a 25. aniversarea archieriei sale.

Mitropolitul mulțumescce cu vocea vibrantă. Sfătuiesce tinerimea să țină cu sfințenie la școlile acestea, să asculte de sfaturile și învățăturile ce li se dau de învățătorii lor, să-și formeze caractere tari, cari să pótă resiste cu succes ori și căruí ispite și sub ori ce împrejurări și termină aclamând pe Maestatea Sa Împératulul și Regele *Francisc Iosif* și Sfinția Sa Papa *Leo XIII*.

Și pe cum valurile marii pornind să ridică tot mai tare și creșce mereu, așa trecea din gură în gură tot mai tare și tot mai viforos strigatul nenumăratului public adunat aci.

Chorul postat la drepta intrării cântă imn ocașional și apoi între vii și îndelungi aclamării retrăgându-se iubilantul, conductul se reintórece pe calea de mai înainte. —

În mijlocul pieții torțele se depun și se consumă ca o ardere de tot adusă pentru mitropolitul Victor.

Încetul pe încetul luminile se sting, linișcea revine și peste micul nostru orășel ca o vatră de jăratec luna varsă blânde rază.

Câte momente înălțătoare n'au trecut pe dinaintea noastră, câte icóne pline de entusiasmu nu am licărit pe o clipită inaintea noastră dar cine le-a putut prinde pe toate. Încheiú aceste note scrise în grabă, lasând se urmeze cuvintele aplicate pe melodia numelui ocașional cântat de chor.

*Cinci lustri de înțeleaptă păstorire
A turnii încredințate de Christos
Plinita-i azi, — dăm ceriului mărire
Mitropolitice bune și zelos!*

*Bisericeii coróndă și tãrie,
Păstoriiú prea demn al clerului unit,
Primesce a noastre cânturi de armonie,
Omagiul nost sincer nefățarit.*

*Ani mulți urdm și zile tot senine
Reverse-Ți înduratul Dumnezeú
Să ne conduci uniți fiind cu Tine,
Părinte bun și falnic Archiereú*

*Făcut-am vot la Pronia divină
Privind cu drag pe al nost Mitropolit
Ca marinarul la steaua cea senină
Țintind duióși la portul mult dorit!*

*Și naia gubernată înțelepțesce
Din Criveț, din austru al măriiú vânt
Din uragan eșit-a fericesce
Și stă pilotul falnic, ne înfrânt.*

Pe când serieam ultimele șire aflăm că Prea sfinția Sa Episcopul Radu a vestit că va veni la Blaș să ia parte la bucuria capului provinciei mitropolitane. Tot Ilustritatea Sa pe cum aflăm în momentul ultim, a dat un cercular ca în toate bisericile diecesane să se celebreze azi liturgiú selemne și să se cânte Doxologia cea mare în semn de mulțamită, că Provedința divină a conservat în deplină vigóre pe Escelența Sa *Î. P. S. D. Mitropolit*.
Rap.

Post — script.

Sînt patru ceasuri de cătră ziua . . . A fost așa de clară nóptea asta scăldată în dulcea lumină de lună. Cei ce au dormit, au trebuit să viseze frumos . . . cum visezi sub impresia unei adânci emoții de mângăiere. Ér cei ce n'au dormit — scriitorul acestor rînduri scie din esperință — au visat cu ochii deschiși, un vis frumos din cale a fară, de și și-au petrecut nóptea în sala de mașini, cu „trângerii de pagine“, cu „corecturi“, și cu „mă rog înca douăzeci și cinci de șire“ . . .

Douăzeci și cinci de șire! Sînt prea puține, domnule, ca să pot pune în atâtea șire totă comóra de emoții, toate amintirile în veci neuitate de a sêra.

De altă dată!

Acum, veđi, nu mai avem loc, și sîntem obosiți de atâta muncă.

Stelele tremurá în adâncimea zărilor albastre . . . Le e somn și sînt obosite și ele de atâta veghere . . . Numai lucéfărul strălucescce în răsărit, ca un simbol al luminii și al nemuririi.

Orașul dórme . . . să nu conturbăm visele nimêruí . . . dar să profităm totuș de zorile zilei iubilare, poftind noi cei dintei bunului nostru archiereu, cu ochi somnuroși dar cu inimă tréză:

— Bună dimineța -- și mulți ani!

Sim.

Editor și redactor răspundător:
Dr Vasile Suciu.